

Motivation for Making a Decision to Pursue a Food Delivery Career through an Online Application of a Rider in Pathum Thani Province

Jirawan Ruasrijan¹ Nuttakran Sombunpoch^{1*} and Pongphet Sukprasert¹

¹ General Management Program, Faculty of Business Administration, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the royal patronage, Thailand

* Corresponding author. E-mail: Nuttakransombunpoch@gmail.com

ABSTRACT

This research article aimed to (1) compare the difference between personal factors and career decision making of food delivery service via rider's online application in Pathum Thani Province; and (2) decision making for a career in food delivery service through rider's online application in Pathum Thani Province. This research is a quantitative research. The tools used for data collection were questionnaires. Statistics used for data analysis were t-tests, one-way analysis of variance and correlation coefficient analysis. The sample consisted of 400 people in Pathumthani Province who worked in food delivery services through an online application by purposive random sampling. The study found that Riders in Pathum Thani Province with different genders, ages, education, status, characteristics of the rider's career rider, experiences and platforms a career in food delivery service was decided through an online application. There were statistically significant differences. And the motivation and the decision to pursue a career in food delivery service via rider's online application in Pathumthani Province. There was a low to moderate correlation with the correlation (r) between 0.15-0.69. Affecting alternative seeking decisions at a statistically significant ($r=.580$).

Keywords: Motivation, Decision Making, Food Delivery Service, Online Application, Rider

แรงจูงใจในการตัดสินใจประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ของไรเดอร์ในจังหวัดปทุมธานี

จิรพรรณ เรือศรีจันทร์¹ ฌัญญาญจน์ สมบุญโภชน^{1*} และ พวงเพชร สุขประเสริฐ¹

¹ สาขาวิชาการจัดการทั่วไป คณะบริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: Nuttakransombunpoch@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการตัดสินใจประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ของไรเดอร์ในจังหวัดปทุมธานี และ (2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจที่มีต่อการตัดสินใจประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ของไรเดอร์ในจังหวัดปทุมธานี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนในจังหวัดปทุมธานีที่ประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ จำนวน 400 คน ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ผลการศึกษาพบว่า ไรเดอร์ในจังหวัดปทุมธานีที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ลักษณะอาชีพของ ไรเดอร์ ประสบการณ์ในการเป็นไรเดอร์ และแพลตฟอร์มที่ต่างกัน มีการตัดสินใจประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแรงจูงใจกับการตัดสินใจประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ของไรเดอร์ในจังหวัดปทุมธานี มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมากถึงระดับปานกลาง โดยมีระดับความสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.15-0.69 เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักแรงจูงใจที่มีระดับความสัมพันธ์กับการตัดสินใจประกอบอาชีพมากที่สุดคือ ด้านสภาพการทำงานที่ต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจด้านการแสวงหาทางเลือก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (r=0.580)

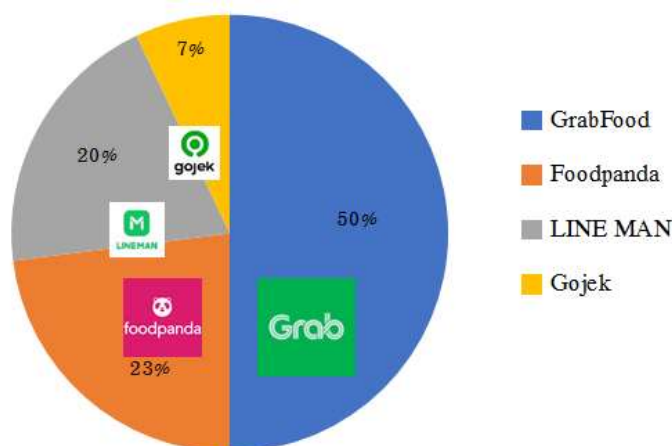
คำสำคัญ: แรงจูงใจ, การตัดสินใจ, บริการส่งอาหาร, แอปพลิเคชันออนไลน์, ไรเดอร์

© 2023 JSSP: Journal of Social Science Panyapat

บทนำ

ในอดีตนั้นผู้บริโภคคุ้นชินกับการรับประทานอาหารที่ร้านอาหาร ซึ่งสามารถสั่งและนั่งรับประทานได้ (ชนเศ ลักษณะพันธุ์รักดี, 2560) ซึ่งธุรกิจร้านอาหารกำลังดำเนินธุรกิจไปได้ด้วยดี แต่หลังจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ในเดือนมีนาคม 2563 ที่สืบเนื่องยาวนานมาจนถึงปัจจุบัน ได้สร้างความเสียหายและส่งผลกระทบอย่างมากกับธุรกิจร้านอาหาร ทั้งจากมาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดที่เข้มงวดของภาครัฐ เพื่อลดความเสี่ยงในการสัมผัสโรคตามมาตรการล็อกดาวน์ (Lockdown) รวมทั้งมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ทำให้ร้านอาหารไม่สามารถให้บริการรับประทานอาหารภายในร้านได้ ผู้บริโภคต้องซื้ออาหารกลับบ้าน หรือใช้บริการการส่งอาหารถึงบ้านเท่านั้น (กรวรรณ กฤตวรกาญจน์ และ เสาวลักษณ์ ดวงอิน, 2564) ผู้ประกอบการจึงจำเป็นต้องหาช่องทางการขายอื่นๆ เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงธุรกิจของตนได้ เช่น GrabFood, Foodpanda, LINE MAN และ Gojek ซึ่งในปี พ.ศ. 2563 ธุรกิจ Food Delivery ผู้บริโภคใช้แอปพลิเคชันเหล่านี้เพื่อสั่งอาหารมากที่สุดถึงร้อยละ 88.47 มีจำนวนครั้งของการจัดส่งอาหารถึง 66-68 ล้านครั้ง และมีมูลค่าตลาด รวมถึง 68,000 ล้านบาท โดยปัจจุบันแพลตฟอร์มในตลาด Food Delivery ที่เป็นที่นิยมในประเทศไทย คือ GrabFood, Foodpanda, LINE MAN และ Gojek ซึ่งผู้ให้บริการแต่ละรายต่างมีรูปแบบการให้บริการที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดแอปพลิเคชัน Food Delivery ในปีพ.ศ. 2563 จะเห็นได้ว่า Grab มีส่วน

แบ่งตลาดมากที่สุด โดยครอบครองสัดส่วนมากถึงร้อยละ 50 ในขณะที่แอปพลิเคชันอื่นๆ ได้แก่ Food Panda, Lineman และ Gojek มีสัดส่วนรองลงมา คือ ร้อยละ 23 ร้อยละ 20 และ ร้อยละ 7 (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2563) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ส่วนแบ่งตลาดแอปพลิเคชัน Food Delivery ในประเทศไทย ปีพ.ศ. 2563

จากความต้องการใช้งาน Food Delivery ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้อาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันเป็นที่ต้องการเพิ่มขึ้น และเป็นโอกาสในการสร้างรายได้ให้กับผู้ที่ขาดรายได้จากผลกระทบที่เกิดจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดยแอปพลิเคชัน Food Delivery ไม่เพียงแต่ทำหน้าที่เป็นนายหน้าระหว่างผู้ให้บริการส่งอาหาร (ไรเดอร์) และ ผู้รับบริการ (ผู้ส่งอาหาร) เท่านั้น แต่ยังทำหน้าที่เป็นผู้เสนอซื้อแรงงาน (Demand for Labor) ด้วย โดยมีไรเดอร์ เป็นผู้เสนอขายแรงงาน (Supply of Labor) ซึ่งจากการพัฒนาระบบ Food Delivery จึงทำให้เกิด “คนงาน สายพันธุ์ใหม่” ที่รับมอบหมายงานแบบครั้งเดียวจบและได้รับค่าตอบแทนรายชิ้น โดย GrabFood และ Foodpanda เป็นผู้ให้บริการที่มีพื้นที่ครอบคลุมและจำนวนไรเดอร์มากที่สุดในประเทศไทย ซึ่ง GrabFood ให้บริการในพื้นที่ 35 จังหวัด มีจำนวนไรเดอร์ประมาณ 100,000 คน และ Foodpanda ให้บริการในพื้นที่ 77 จังหวัด มีจำนวนไรเดอร์ ประมาณ 60,000 คน (The Standard, 2564)

อย่างไรก็ตาม การประกอบอาชีพไรเดอร์ ต้องอยู่ในภาวะจำยอมต่อเงื่อนไขจากเจ้าของธุรกิจ อาทิ เงื่อนไขด้านยานพาหนะ บัญชีธนาคาร การอบรม การทดสอบ เงื่อนไขทำงาน เช่น จ่ายสมักร ค่าแฉีกเกิด กระเป๋า มีลมโทษเมื่อทำผิด ส่งผลให้ไรเดอร์ขาดอำนาจต่อรองในด้านหน้าที่การงานทั้งที่เป็นอาชีพที่มีต้นทุน ตลอดจนสภาพการทำงานบนความเสี่ยงชีวิตบนท้องถนน สถานการณ์โรคโควิด-19 ที่เข้าขั้นวิกฤติ และความไม่เพียงพอของค่าครองชีพ ทำให้ไรเดอร์จึงต้องทำงานเพื่อแลกกับค่าแรงงานส่งอาหารต่อวัน (ไทยโพสต์, 2565) จังหวัดปทุมธานี เป็นจังหวัดหนึ่งในพื้นที่ปริมณฑลของกรุงเทพมหานคร และมีประชากรอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก เนื่องจากมีผู้คนในแหล่งโรงงานอุตสาหกรรม พนักงานบริษัทเอกชน พนักงานภาครัฐ และบุคคลทั่วไปที่ต้องทำงานที่บ้าน (Work from Home) ที่ต้องเว้นระยะห่างในสังคม เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโควิด-19 ธุรกิจร้านอาหารจึงต้องปรับตัวเพื่อสนองตอบความต้องการของลูกค้า คือการให้บริการส่งถึงบ้านหรือดีลิเวอรี่ผ่านแอปพลิเคชันผ่านผู้ให้บริการอย่าง Grab, LINE MAN, Foodpanda และ Gojek ซึ่งถือว่าเป็นแนวทางที่เกือบทุกร้านเลือกใช้เพราะเป็นวิธีที่ตอบโจทย์พฤติกรรมการใช้ชีวิตของผู้บริโภคในยุค New Normal ได้ตรงจุดที่สุด ส่งผลให้ธุรกิจส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ในจังหวัดปทุมธานีมีอัตราการเติบโตที่สูงขึ้น เนื่องจากพฤติกรรมผู้บริโภคจากผลสำรวจของไลน์แมนที่สำรวจพฤติกรรมของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานครและจังหวัดรอบๆ รวม 6 จังหวัด ในช่วง พ.ค.-มิ.ย. 2564 พบว่า ผู้บริโภคจังหวัดปทุมธานี มีการสั่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันมากกว่าคนกรุงเทพฯ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะทำงานที่บ้านมากขึ้น ไม่ต้องเดินทางมาทำงานใน กทม. (เกษม พิพัฒน์เสรีธรรม, 2564) ดังนั้น ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการตัดสินใจประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ของไรเดอร์ในจังหวัดปทุมธานี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการตัดสินใจประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ของไรเดอร์ในจังหวัดปทุมธานี
- 2. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจที่มีต่อการตัดสินใจประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ของไรเดอร์ในจังหวัดปทุมธานี

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากรที่ทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในจังหวัดปทุมธานีที่ประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ จำนวน 7 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอลำลูกกา อำเภอลองหลวงอำเภอธัญบุรี อำเภอลาดหลุมแก้ว อำเภอสสามโคก และอำเภอหนองเสือ ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน
- 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ตัวแทนของประชาชนในจังหวัดปทุมธานีที่ประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ จำนวน 7 อำเภอ ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรมาก่อน จึงใช้สูตรของ Cochran (1977) โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ เท่ากับ 0.05 ซึ่งคำนวณได้ 385 คน ทั้งนี้ความสมบูรณ์ครบถ้วนของการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอเก็บแบบสอบถามเพิ่มอีก 5% ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเงื่อนไขในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง คือ ต้องเป็นประชาชนในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 7 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอลำลูกกา อำเภอลองหลวงอำเภอธัญบุรี อำเภอลาดหลุมแก้ว อำเภอสสามโคก และอำเภอหนองเสือ ที่ประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ อย่างละเท่าๆ กัน ดังนี้

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาวิจัย จำแนกตามพื้นที่

พื้นที่	จำนวน (คน)
อำเภอเมืองปทุมธานี	58
อำเภอลำลูกกา	57
อำเภอลองหลวง	57
อำเภอธัญบุรี	57
อำเภอลาดหลุมแก้ว	57
อำเภอสสามโคก	57
อำเภอหนองเสือ	57
รวม	400

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งแบ่งเนื้อหาของแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วนดังนี้
- ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 7 ข้อ มีลักษณะมาตราวัดแบบนามบัญญัติ (Nominal Scale) และมาตราเรียงลำดับ (Ordinal Scale) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ลักษณะของอาชีพไรเดอร์ ประสบการณ์ในการเป็นไรเดอร์ และแพลตฟอร์ม
- ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการตัดสินใจประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ของไรเดอร์ในจังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 2 ด้าน

มีลักษณะมาตรวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Interval Scale) ประกอบด้วย ปัจจัยด้านจิตใจ และปัจจัยด้านคำจูน เพื่อวัดระดับความสำคัญที่มีต่อการตัดสินใจประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ของไรเดอร์ผ่านองค์ประกอบต่างๆ 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ของไรเดอร์ในจังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 5 ด้าน มีลักษณะมาตรวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Interval Scale) ประกอบด้วย ด้านการตระหนักถึงความต้องการ ด้านการระบุและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ด้านการแสวงหาทางเลือก ด้านการประเมินทางเลือก และด้านการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด เพื่อวัดระดับการตัดสินใจประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ของไรเดอร์ ผ่านองค์ประกอบต่างๆ 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) ที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ เป็นขั้นตอนในการพัฒนาเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้จริง โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1) ค่าความเที่ยงตรง (validity)

การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) เป็นขั้นตอน ที่ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความสมบูรณ์ ถูกต้อง และตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) เพื่อทำการตรวจสอบข้อคำถามว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย โดยเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

- 1.1) เป็นผู้ที่มีความรู้และมีความเชี่ยวชาญทางด้านการบริหารธุรกิจ การตลาด โลจิสติกส์ และบัญชี
- 1.2) ประสบการณ์การทำงานวิจัยตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป
- 1.3) วุฒิปริญญาตรีปริญญาโทและปริญญาเอก

จากนั้นนำผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านมาวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหาตามโครงสร้าง (วิพร เกตุแก้ว, 2562) โดยกำหนดคะแนนการพิจารณา ดังนี้

คะแนน 1	เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องตามประเด็นเนื้อหาหลัก
คะแนน 0	เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องตามประเด็นเนื้อหาหลัก
คะแนน -1	เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องตามประเด็นเนื้อหาหลัก

ทั้งนี้ ข้อคำถามที่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เมื่อคำนวณตามค่าสถิติแล้วต้องมีค่าตั้งแต่ 0.60-1.00 โดยในการวิจัยครั้งนี้ได้ค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.67-1.00

2) ความเชื่อมั่น (Reliability)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (α -Coefficient) ซึ่งจะต้องได้ค่าดัชนีมากกว่า 0.70 ขึ้นไป จึงจะนำไปใช้ในการวิจัย (จันทร์ แรม เรือนแป้น, 2561) โดยในการวิจัยครั้งนี้ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.93

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน มีการตัดสินใจประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ ของไรเดอร์ในจังหวัดปทุมธานี แตกต่างกัน

3.2 แรงจูงใจต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ ของไรเดอร์ในจังหวัดปทุมธานีที่แตกต่างกัน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บข้อมูลโดยการสำรวจ (Survey Method) โดยใช้แบบสอบถามในการสำรวจกับประชาชนในจังหวัดปทุมธานีที่ประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ จำนวน 400 คน

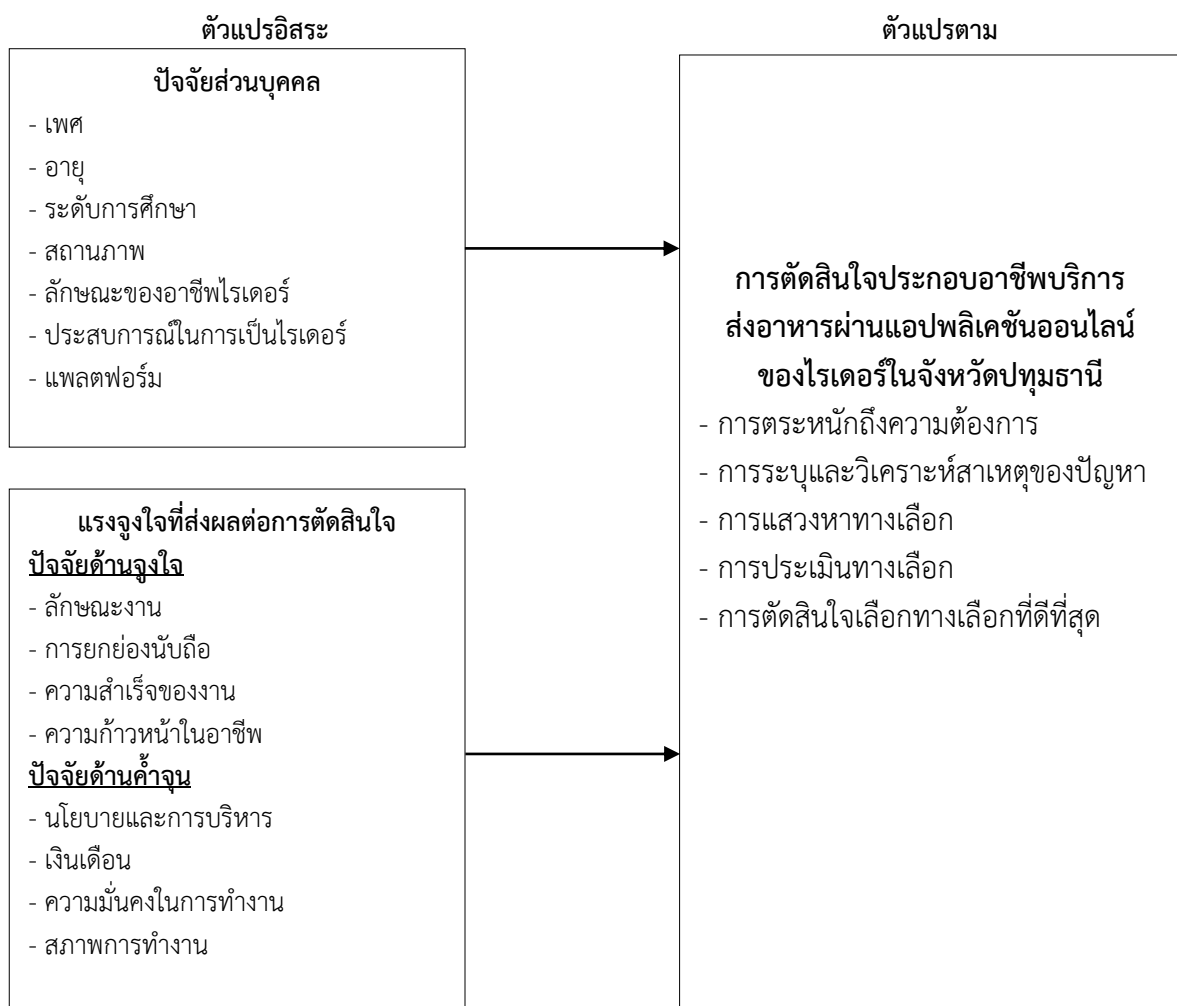
4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัย วิทยานิพนธ์ บทความ และเอกสารอ้างอิงต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ 1) การทดสอบค่าที (T-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้วิจัยจะทำการทดสอบคู่ต่างด้วยวิธี LSD และ 2) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการเป็นไรเดอร์ต่างกันมีการตัดสินใจประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อทดสอบคู่ต่างด้วยวิธี LSD พบว่า 1) ด้านการตระหนักถึงความต้องการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการเป็นไรเดอร์ต่ำกว่า 1 ปี มีการตระหนักถึงความต้องการ น้อยกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการเป็นไรเดอร์ระหว่าง 1-2 ปี และมากกว่า 2 ปี 2) ด้านการแสวงหาทางเลือก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการเป็นไรเดอร์ต่ำกว่า 1 ปี มีการแสวงหาทางเลือก มากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการเป็นไรเดอร์ระหว่าง 1-2 ปี และมากกว่า 2 ปี 3) ด้านการประเมินทางเลือก โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการเป็นไรเดอร์ต่ำกว่า 1 ปี มีการประเมินทางเลือกมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการเป็นไรเดอร์ระหว่าง 1-2 ปี และมากกว่า 2 ปี และ 4) ด้านการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการเป็นไรเดอร์ต่ำกว่า 1 ปี มีการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด มากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการเป็นไรเดอร์ระหว่าง 1-2 ปี และมากกว่า 2 ปี

1.7 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีแพลตฟอร์มต่างกัน มีการตัดสินใจประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรายด้านพบว่า 1) ด้านการระบุและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้ตอบแบบสอบถามแพลตฟอร์ม Food Panda มีการระบุและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา มากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามแพลตฟอร์ม Grab Food และ 2) ด้านการประเมินทางเลือก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้ตอบแบบสอบถามแพลตฟอร์ม Food Panda มีการประเมินทางเลือก มากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามแพลตฟอร์ม LINEMAN

2. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแรงจูงใจที่มีต่อการตัดสินใจประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ของไรเดอร์ในจังหวัดปทุมธานี

แรงจูงใจกับการตัดสินใจประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ของไรเดอร์ในจังหวัดปทุมธานี มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมากถึงระดับปานกลาง โดยมีระดับความสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.15 - 0.69 เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักแรงจูงใจที่มีระดับความสัมพันธ์กับการตัดสินใจประกอบอาชีพมากที่สุดคือ ด้านสภาพการทำงานที่ต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจด้านการแสวงหาทางเลือก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r = 0.58$, $P\text{-value} = 0.00$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับการตัดสินใจประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ของไรเดอร์ในจังหวัดปทุมธานี

แรงจูงใจ	การตัดสินใจประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ของไรเดอร์ในจังหวัดปทุมธานี					
	การตระหนักถึงความต้องการ	การระบุและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา	การแสวงหาทางเลือก	การประเมินทางเลือก	การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด	รวม
ด้านลักษณะงาน	0.09	0.33*	0.40*	0.36*	0.41*	0.44*
ด้านการยกย่องนับถือ	0.17*	0.39*	0.40*	0.40*	0.41*	0.49*
ด้านความสำเร็จของงาน	0.07	0.35*	0.48*	0.43*	0.50*	0.50*
ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ	0.08	0.38*	0.45*	0.46*	0.45*	0.50*
ด้านนโยบายและการบริหาร	-0.00	0.30*	0.46*	0.41*	0.45*	0.45*
ด้านเงินเดือน	0.01	0.37*	0.50*	0.49*	0.48*	0.51*
ด้านความมั่นคงในการทำงาน	0.18*	0.46*	0.52*	0.55*	0.50*	0.61*
ด้านสภาพการทำงาน	0.10*	0.39*	0.58*	0.47*	0.51*	0.57*
รวม	0.12*	0.50*	0.64*	0.60*	0.63*	0.69*

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

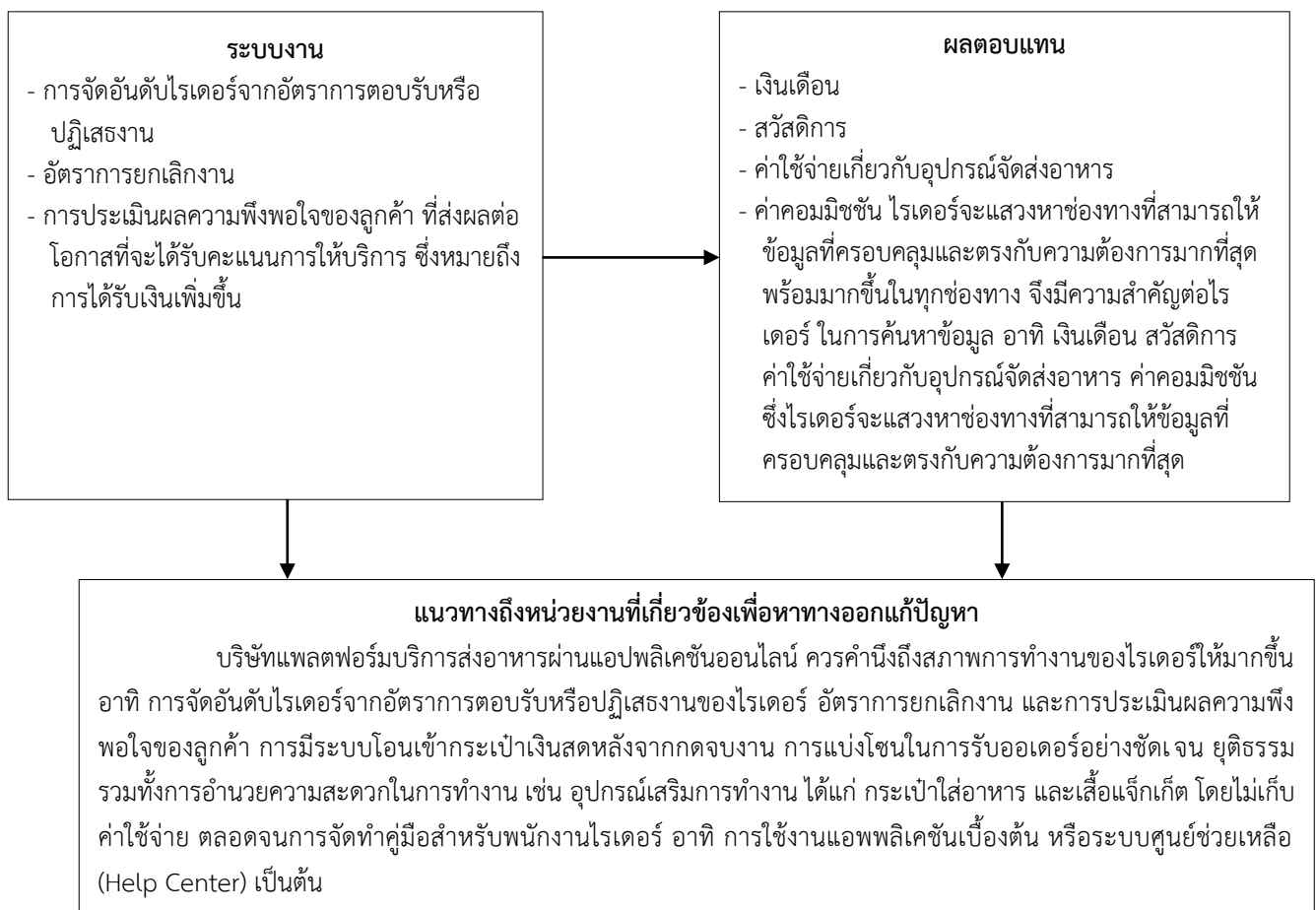
ไรเดอร์ในจังหวัดปทุมธานีที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ลักษณะของอาชีพไรเดอร์ ประสบการณ์ ในการเป็นไรเดอร์ และแพลตฟอร์มที่ต่างกัน มีการตัดสินใจประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความแตกต่างเฉพาะแต่ละบุคคล มีผลกระทบต่อพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน โดยความแตกต่างทางเพศทำให้บุคคลมีความคิด ค่านิยม และทัศนคติแตกต่างกัน นอกจากนี้ยังรวมถึงความแตกต่างในด้านพฤติกรรมต่างๆ รวมไปถึงด้านการตัดสินใจอีกด้วย โดยบุคคลที่มีอายุต่างกันจะมีความแตกต่างทางด้านวุฒิและประสบการณ์ในชีวิต ซึ่งส่งผลให้ความสามารถในการเข้าใจ การมีความรู้ การรับรู้ในเนื้อหาต่างๆ แตกต่างกัน หรืออีกประการหนึ่งคืออายุจะเป็นเครื่องบ่งชี้ความสนใจในประเด็นต่างๆ โดยอายุที่แตกต่างกันจะมีความต้องการในการตัดสินใจที่แตกต่างกัน ระดับการศึกษาบ่งบอกถึงความสามารถในการเลือกรับ ข่าวนสารและอัตราการรู้หนังสือ เนื่องจากการศึกษาทำให้บุคคลมีความรู้ ความคิด ตลอดจนความเข้าใจในสิ่งต่างๆ กว้างขวาง ลึกซึ้งแตกต่างกันออกไป นอกจากการศึกษาจะทำให้บุคคลมีศักยภาพเพิ่มขึ้นแล้ว การศึกษายังทำให้เกิดความแตกต่างทาง ทัศนคติ ค่านิยม และคุณธรรม ความคิด พฤติกรรมการบริโภคที่แตกต่างกันเช่น คนที่มีการศึกษาสูงมีข้อมูลความรู้กว้างขวาง มีความเข้าใจในเรื่องราวต่างๆ อันนำไปสู่การตัดสินใจที่อาจดีกว่า เป็นต้น ขณะที่อาชีพ จะเป็นเครื่องชี้ถึงเรื่องที่กลุ่มจะสนใจ รับรู้ข่าวสารบุคคลที่มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน ทั้งการประกอบอาชีพ รายได้ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และครอบครัว รายได้ของบุคคลแสดงถึงฐานะทางเศรษฐกิจ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญแสดงถึงการมีศักยภาพในการดูแล ตนเอง บ่งบอกถึงอำนาจการใช้จ่ายในการบริโภคข่าวสาร ผู้ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูงจะมีโอกาสที่ดีกว่าในการแสวงหา สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลตนเอง ผู้ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำจะมีการศึกษาน้อย ทำให้มีข้อจำกัดในการรับรู้ เรียนรู้ ตลอดจนการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ในการตัดสินใจ สอดคล้องกับพุทธินันท์ บุญเรือง (2563) ได้กล่าวถึง แนวความคิดด้านประชากรศาสตร์นี้เป็นทฤษฎีที่ใช้หลักการของความเป็นเหตุเป็นผล กล่าวคือ พฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์ เกิดขึ้นตามแรงบังคับจากภายนอกมากระตุ้น เป็นความเชื่อที่ว่าคนที่มีความสมบัติทางประชากรที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมที่ แตกต่างกันไปด้วย ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของพรทวี เกื่อนคำแสน และ บุญญรัตน์ สัมพันธ์วัฒน์ชัย (2559) ทำการศึกษา เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการตัดสินใจเลือกทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในนิคมอุตสาหกรรมเหมราช อีสเทิร์น ชีบอร์ด จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีผลต่อ การตัดสินใจเลือกทำงานของพนักงานที่ แตกต่างกัน นอกนั้นเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับรายได้ต่อเนื่อง และอายุการทำงานผลต่อการตัดสินใจเลือกทำงานของ พนักงานไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาปัจจัยแรงจูงใจกับการตัดสินใจประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ของไรเดอร์ใน จังหวัดปทุมธานี พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการที่บุคคลจะเลือก อาชีพให้เข้ากับตนเองแล้ว ต้องพิจารณาจากปัจจัยหลายๆ ส่วนที่ส่งผลกระทบกับการดำรงชีวิตของตนเพื่อใช้ประกอบการ ตัดสินใจที่จะเลือกอาชีพ ที่ตนคิดว่าเหมาะสมกับตนที่สุด หากงานนั้นมีเงื่อนไข ลักษณะงาน หรือสวัสดิการที่ตอบสนองความ ต้องการของตนเองได้ จะจูงใจให้ประกอบอาชีพนั้นมากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาที่ประยุกต์ใช้ทฤษฎีแรงจูงใจของ Herzberg, F. (2017) ที่พบว่าในองค์กรแรงจูงใจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาจากแต่คนและจะมีใช้ขึ้นอยู่กับผู้บริหารโดยตรง และ ปัจจัยที่ใช้ในการบำรุงจิตใจนั้นอย่างดีที่สุดก็คือจะสามารถช่วยขจัดความไม่พอใจต่างๆ ได้ แต่จะไม่สามารถสร้างความพึง พอใจได้ ดังนั้น ในกระบวนการจูงใจที่ในการแก้ไขปัญหาเรื่องการจูงใจนี้ Herzberg ได้เริ่มต้นพัฒนาวิธีการเพิ่มพูนเนื้อหา ของงาน (Job Enrichment) เพื่อให้ค่าของงานสูงขึ้นและมีเนื้อหามากขึ้น เพื่อให้มีปัจจัยที่จูงใจได้เพิ่มมากขึ้นในตัวเอง การออกแบบงานใหม่ให้มีคุณค่าเนื้อหาสูงขึ้นนี้เอง ที่งานต่างจะมีความหมายมากยิ่งขึ้นมีความสำเร็จในงานมากขึ้น มีทั้งการ ยอมรับ ทั้งความรับผิดชอบสูงขึ้น ก้าวหน้ามากขึ้นและส่งเสริมการเติบโตให้แก่แต่ละคนได้ ซึ่งจะมีผลต่อการจูงใจเป็นอันมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาที่ประยุกต์ใช้ทฤษฎีของ Simon (1960) ที่เชื่อว่าเหตุผลในการเลือกอาชีพนั้นเกิดจากการ ผสมผสานความคิดต่อตัวเอง และความเข้าใจต่ออาชีพที่เลือก นั่นคือ คนที่เลือกอาชีพได้สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตนมาก ที่สุด จะมีความพึงพอใจในอาชีพและส่งผลให้ประสบความสำเร็จในอาชีพนั้นๆ ได้ โดยอาศัยมิติของการตัดสินใจของ ผู้บริหารองค์กรที่ส่งผลต่อการเลือกอาชีพประกอบด้วยความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ คือ การตระหนักถึงปัญหา การ

วิเคราะห์และระบุสาเหตุของปัญหา การแสวงหาทางเลือก การประเมินทางเลือก การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด ซึ่งความคิดพื้นฐานเหล่านี้ทำให้เกิดปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการเลือกอาชีพ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพสิน บรรพโต (2562) ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการเลือกประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมบริการของนักศึกษาสาขาการจัดการโรงแรม ระดับชั้นปริญญาตรี ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ผลการวิจัยพบว่า ค่านิยมทางการงานและการรับรู้เกียรติและชื่อเสียงของอาชีพมีอิทธิพลต่อความต้องการเลือกประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมบริการของนักศึกษาสาขาการจัดการโรงแรม ระดับชั้นปริญญาตรี ในเขตกรุงเทพและปริมณฑลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

องค์ความรู้ใหม่

จากผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจกับการตัดสินใจประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ของไรเดอร์ในจังหวัดปทุมธานี มีความสัมพันธ์กัน โดยแรงจูงใจที่มีระดับความสัมพันธ์กับการตัดสินใจประกอบอาชีพมากที่สุด คือ ด้านสภาพการทำงานส่งผลต่อการตัดสินใจด้านการแสวงหาทางเลือก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอาชีพไรเดอร์เป็นกิจกรรมการเศรษฐกิจที่ขยายตัวมากในช่วงโควิด แต่พบมีปัญหาที่มาพร้อมโอกาสทั้งสภาพการทำงาน ซึ่งในแต่ละบริษัทแพลตฟอร์ม มีระบบการจ่ายงานและวัดผลงานจากยอดออร์เดอร์ อัตราการยกเลิกงาน และคะแนนความพึงพอใจของลูกค้า ระบบงานจึงเป็นสิ่งสำคัญในการวัดมาตรฐานการให้บริการของไรเดอร์ ทำให้ ไรเดอร์ต้องใช้ประสบการณ์อย่างมากเพื่อให้ผลลัพธ์ออกมาดีที่สุด อีกทั้งระบบจ่ายงานของแต่ละแพลตฟอร์มนั้นเป็นแบบที่ไรเดอร์ต้องแย่งกันกดรับงาน และงานที่ขึ้นมาเพื่อให้กดรับนั้นจะอยู่บนหน้าจอไม่ถึง 1 วินาที ดังนั้นการตัดสินใจของไรเดอร์ว่าจะรับงานนั้นๆ หรือไม่อาจมีเวลาแค่เสี้ยววินาที ซึ่งการกดรับงานมีผลต่อฐานเดือนหรือการเลื่อนระดับต่างๆ ของไรเดอร์

ภาพที่ 3 องค์ความรู้ใหม่

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า ระบบงานและผลตอบแทนส่งผลอย่างยิ่งกับการแสวงหาทางเลือกที่จะประกอบอาชีพไรเดอร์ในจังหวัดปทุมธานี ดังนั้นประเด็นที่น่าสนใจคือการต่อยอดสภาพการทำงานและหลักประกันทางสังคมของแรงงานส่งอาหารบนเศรษฐกิจแพลตฟอร์มหลังสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด-19 รวมถึงการสร้างมาตรการรัฐ ในอนาคตเกี่ยวกับการจ้างงานแรงงานในเศรษฐกิจแพลตฟอร์มให้เกิดเป็นรูปธรรมมากขึ้น เนื่องจากอาชีพไรเดอร์ของประเทศไทยยังจัดเป็นแรงงานนอกระบบ จะไม่ได้รับการคุ้มครองตาม พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงานและสิทธิประโยชน์ต่างๆ ฉะนั้น การออกแบบหลักประกันทางสังคมต้องทำความเข้าใจความต้องการของไรเดอร์และผู้ประกอบการต้องสอดคล้องความคุ้มครองที่แรงงานจำเป็นต้องมี เพื่อผลักดันแนวทางการประกอบการใช้กฎหมายรูปแบบการทำงานอย่างเป็นธรรม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ในปัจจุบันอาชีพไรเดอร์ไม่มีประกันสังคมรองรับ ดังนั้นในอนาคตควรกำหนดให้อาชีพไรเดอร์เป็นอาชีพในระบบอย่างเต็มตัว มีสวัสดิการประกันสังคมเป็นการสร้างหลักประกันในการใช้ชีวิตตลอดช่วงทำงานของไรเดอร์ เพื่อเป็นการแสดงความรับผิดชอบต่อชีวิตพนักงานของธุรกิจ ซึ่งไรเดอร์มองว่าเป็นหลักประกันชีวิตขั้นพื้นฐานที่ควรได้รับไม่ว่าจะเป็นค่าหมอ ค่ายา ยามเจ็บป่วย หรือการมีประกันอุบัติเหตุระหว่างรับงาน ด้วยเงินชดเชย หรือในกรณีทุพพลภาพ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับไรเดอร์เมื่อได้รับความเดือนร้อนในความเป็นอยู่ของชีวิต อันเนื่องมาจากเหตุการณ์ ไม่คาดคิดระหว่างการขับรถบนท้องถนนของไรเดอร์

1.2 แพลตฟอร์มส่งอาหารในปัจจุบันมีให้เลือกหลายค่าย ซึ่งมีเงื่อนไขการคำนวณจำนวนเงินที่คิดตามระยะทางที่ต่างกัน บางแพลตฟอร์มยึดระยะทางจากแอปพลิเคชันของตนเอง อันหมายถึงการเสียเปรียบและได้เปรียบกับเงินเดือนที่ได้รับเป็นอย่างมาก ดังนั้นแพลตฟอร์มแต่ละบริษัทควรกำหนดที่มาของรายได้จากจำนวนเงินที่คิดตามระยะทางโดยยึดเส้นทางการขับขี่จาก Google Maps เพื่อความยุติธรรมของการตรวจสอบระยะทางที่ตรงกับความเป็นจริง

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรเปรียบเทียบความคิดเห็นของไรเดอร์ในแต่ละบริษัทแพลตฟอร์ม เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างของระดับการตัดสินใจประกอบอาชีพบริการส่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ที่อาจมีความต่างกัน

2.2 ควรทำการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณเพื่อนำมาเปรียบเทียบผลข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของไรเดอร์และผู้บริหารสาขาย่อยของแต่ละบริษัทแพลตฟอร์มเพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนาและมุมมองที่หลากหลาย

2.3 ควรเก็บกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจากเป็นเขตเมืองใหญ่ ซึ่งจะทำให้ทราบถึงแรงจูงใจและการตัดสินใจประกอบอาชีพของไรเดอร์กลุ่มใหญ่มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กวรรณ กฤตวรกาญจน์ และ เสาวลักษณ์ ด้วงอิน. (2564). การเปรียบเทียบทัศนคติ ความพึงพอใจ และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจประกอบอาชีพบริการส่งอาหาร ผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ของไรเดอร์ในจังหวัดเชียงใหม่. *วารสารการสื่อสารมวลชน*, 9(2), 247-277.
- เกษม พิพัฒน์เสรีธรรม. (2564). *ธุรกิจส่งอาหาร ปังไม่หยุด*. สืบค้น 15 มิถุนายน 2566. จาก <https://marketeeronline.co/archives/233427>.
- จันทร์แรม เรือนแป้น. (2561). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- ชเนศ ลักษณะพันธุ์กักดี. (2560). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้บริการส่งอาหารแบบเดลิเวอรี่ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).

- ไทยโพสต์. (2565). พิชโควิดเปลี่ยนโลกการทำงาน. สืบค้น 28 ตุลาคม 2565. จาก <https://www.thaipost.net/main/detail/115841>.
- พรทิวี เกื่อนคำแสน และ บุญญรัตน์ สัมพันธ์วัฒน์ชัย. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการตัดสินใจเลือกทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในนิคมอุตสาหกรรมเหมราช อีสเทิร์นซีบอร์ด จังหวัดระยอง. *วารสารบริหารธุรกิจเทคโนโลยีมหานคร*, 13(1), 1-23.
- พุทธินันท์ บุญเรือง. (2563). *ประชากรศาสตร์เพื่อการพัฒนา*. อุดรดิตถ์: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- ไพลิน บรรพโต. (2562). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการเลือกประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมบริการของนักศึกษาสาขาการจัดการการโรงแรม ระดับชั้นปริญญาตรี ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล*. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ).
- วิพร เกตุแก้ว. (2562). *ระเบียบวิธีการวิจัย*. กรุงเทพฯ: นิติธรรมการพิมพ์.
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2563). *อยากกินต้องได้กิน SME ร้านอาหารปรับรับ Food Delivery*. สืบค้น 28 ตุลาคม 2565. จาก <https://www.kasikornresearch.com/SiteCollectionDocuments/analysis/k-social-media/sme/food%20Delivery/FoodDelivery.pdf>.
- Cochran, W.G. (1977). *Sampling Techniques*. New York: John Wiley & Sons.
- Herzberg, F. (2017). *Motivation to work*. New York: Routledge.
- Simon, H. A. (1960). *The New Science of Management Decision*. New York: Harper & Row.
- The Standard. (2564). *Foodpanda ปักธงส่งอาหารครบ 77 จังหวัดเจ้าแรกในไทย มั่นใจเก็บ GP เรตเหมาะสม ช่วยเพิ่มยอดขายร้าน คนสั่งได้บริการดี*. สืบค้น 28 ตุลาคม 2565. จาก <https://thestandard.co/foodpanda-food-delivery-in-all-77-provinces-the-first-in-thailand/>.